

'Eemsmond: fit en vitaal op maat'

Sportvisie 2016-2021

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
2. WAAR WILLEN WE NAARTOE? VISIE EN AMBITIE	5
2.1 DE VISIE	5
2.2 DE AMBITIE	6
3. HOE KOMEN WE DAAR? ANALYSE HUIDIG BELEID	7
3.1 EVALUATIE 'EEMSMOND IN SPORTIEF PERSPECTIEF' (2008-2011)	7
3.2 EVALUATIE VISIE OP SPORTACCOMMODATIES	8
3.3 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN	9
3.3.1 DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN	9
3.3.2 SPORT EN GEZONDHEID	9
3.3.3 SOCIAAL-ECONOMISCHE ONTWIKKELINGEN	9
3.3.4 HERIJKEN	9
3.3.5 OVERIGE ONTWIKKELINGEN	9
3.4 PARTICIPATIE: GESPREKKEN MET HET VELD	10
3.5 VAN VISIE NAAR UITVOERING: STERKTE-ZWAKTE ANALYSE	10
4. WAT WE GAAN DOEN: UITVOERINGSPROGRAMMA'S	13
4.1 PRIORITERING EN ROL GEMEENTE	13
4.2 UITVOERINGSPROGRAMMA: 'ACCOMMODATIES: EEN MULTIFUNCTIONELE BASIS'	13
4.3 UITVOERINGSPROGRAMMA: 'SPORTSTIMULERING: ACTIEVE VERENIGINGEN EN INWONERS'	15
4.4 UITVOERINGSPROGRAMMA: 'FIT, VITAAL EN VERBONDEN VAN JONG TOT OUD'	17
4.5 UITVOERINGSPROGRAMMA: 'IMAGO EN LEEFBAARHEID VIA (SPORT)EVENEMENTEN	19
5. FINANCIËN	21
6. COMMUNICATIE	22

1. Inleiding

Sport en bewegen hebben de afgelopen jaren een belangrijke plaats gekregen in de gemeente Eemsmond. Er is veel geïnvesteerd in onze voorzieningen en sportstimulering. Een sprekend voorbeeld hiervan is multifunctioneel centrum De Mencke, waarin naast de twee sporthallen ook een bowlingbaan, een klimwand en jongerencentrum zijn ondergebracht. We mogen dan ook trots zijn op het hoge voorzieningenniveau en het brede assortiment van sport- en beweegaanbod.

Het brede assortiment en voorzieningenniveau dragen bij aan wat wij belangrijk vinden voor onze inwoners. De gemeente vindt het belangrijk dat de inwoners de mogelijkheid wordt geboden om in een veilige en aantrekkelijke omgeving dichtbij en betaalbaar te sporten en bewegen.

Eemsmond kenmerkt zich door de vele kernen. Kernen met een eigen identiteit en voorzieningen waarin de afgelopen jaren veel is geïnvesteerd. *Voorbeelden hiervan zijn het kunstgrasveld en kleedaccommodatie in Warffum, het ijsbaangebouw in Roodeschool en de (kleed)accommodatie in Uithuizermeeden.* Deze voorzieningen hebben een belangrijke functie voor activiteit en ontmoeting voor het dorp en de gemeente. Hoewel Eemsmond een plattelandsgemeente is met veel kernen, blinkt ze uit in een veelzijdig sport- en beweegaanbod. Deze veelzijdigheid draagt in onze optiek bij aan de toekomstbestendigheid van een kleine kern of buurtschap en het unieke karakter van de gemeente. Sport is geen doel op zich, maar wordt ook al enkele jaren ingezet als middel. Denk daarbij aan het volgende:

- Sport is in de eerste plaats leuk om te doen!
- Sport is goed voor de gezondheid. Het stimuleren van sportdeelname is een goede manier om jong tot oud in beweging te krijgen en
- Sport draagt bij aan de sociale cohesie - het brengt mensen samen.

Dat de sportverenigingen daarbij een belangrijke sociaal maatschappelijk functie hebben spreekt voor zich. De huidige sportnota's, 'Eemsmond in sportief perspectief' (daterend uit 2008), en de 'Visie op binnen- en buitensportaccommodaties' (daterend van 2009) moeten worden herijkt. We hebben 2013 en een deel van 2014 benut om een nieuwe integrale visie voor sport- en beweegbeleid op te stellen, waarbij de huidige nota's worden samengevoegd tot één nieuwe Sportvisie 2016-2026. Op deze manier willen we anticiperen op toekomstige ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente.

Uitgangspunten van de nieuwe sportvisie 'Fit en vitaal op maat' zijn:

- het voorzieningenniveau behouden;
- Eemsmond 100% fit voortzetten;
- maatwerk leveren daar waar nodig;
- invulling geven aan de ontwikkelingen en trends.

De rol van de gemeente verandert en de gemeente is niet alleen aan zet. Zij gaat regisseren, stimuleren en faciliteren. Dit brengt een kanteling teweeg ten opzichte van het oude beleid. Niet de gemeente maar de sportverenigingen zijn aan zet. Wanneer zij zich meer naar buiten richten, over de eigen grenzen heen kijken en gaan samenwerken met maatschappelijke partners, zoals het onderwijs, is de gemeente bereid om te investeren. Anders gezegd:

Voor het welslagen van 'Fit en Vitaal' is het van belang dat initiatieven die op één of meerdere verbeteraspecten antwoord geven worden aangedragen. Deze rol dient zo veel als mogelijk lokaal door sportverenigingen, maatschappelijke partners en burgers te worden opgepakt.

De ambitie van de nieuwe sportvisie is om in de periode 2016-2021 een passend sport- en beweegaanbod te bieden, dat veilig, dichtbij, betaalbaar, efficiënt en toegankelijk is en bijdraagt aan de bevordering van leefbaarheid, sociale cohesie en gezondheid van burgers uit de verschillende kernen, zodat er voor iedereen in Eemsmond een sportieve carrière mogelijk is. Bestaande voorzieningen en sport- en beweegaanbod moeten zo veel mogelijk worden behouden en worden versterkt om dit doel te bereiken.

Sportstimulerings- en accommodatiebeleid komen samen in deze visie, die sport en bewegen als middel ziet om de leefbaarheid te bevorderen door de maatschappelijke rol van sport in de kernen te versterken. Activiteiten op het gebied van sport en bewegen zijn momenteel versnipperd ondergebracht in het gezondheids-, armoede-, jeugd- en ouderenbeleid. Door dit bij elkaar te brengen, wordt getracht om nog meer resultaat te boeken op basis van het beleid. Dat de bestaande voorzieningen en sport- en beweegaanbod zo veel mogelijk worden behouden spreekt hierbij voor zich. De sportvisie 'Fit en Vitaal' heeft een looptijd van 2016 tot 2021, waarbij 2018 als herijkingmoment is gedefinieerd.

De visie en ambitie zijn uitgeschreven in hoofdstuk 2. Door middel van de evaluatie en analyse (hoofdstuk 3) is de nieuwe visie vertaald in concrete doelstellingen en uitvoeringsprogramma's voor de komende jaren (hoofdstuk 4). Financiën en communicatie komen respectievelijk in hoofdstuk 5 en 6 aan de orde. De sportvisie is tot stand gekomen met medewerking van spelers uit het veld.

2. Waar willen we naartoe? Visie en ambitie

2.1 De visie

Sport en bewegen dragen bij aan de oplossingen met betrekking tot de maatschappelijke vraagstukken die op ons afkomen. De wijzigingen in de AWBZ en de Wmo zouden bijvoorbeeld het isolement van ouderen kunnen vergroten. Onder de vlag van 'Fit en Vitaal' worden sportverenigingen gestimuleerd om niet-traditionele activiteiten te ontplooiën; beweegactiviteiten voor ouderen liggen daarbij voor de hand. De veranderende samenstelling van de bevolking moet door de verenigingen als een kans worden gezien. Dit kan nieuwe leden opleveren of het kan ouderen helpen om de deur uit te komen en elkaar te ontmoeten. Zo willen wij het nieuwe sportbeleid integraal inzetten om de leefbaarheid te bevorderen. Uitgangspunt hierbij is het benutten van verbinding, samenwerking binnen de diverse beleidsterreinen, maar ook met en tussen het maatschappelijk middenveld en onze inwoners. Onderstaand model (het integrale model) geeft de thema's weer aan de hand waarvan wij sporten en bewegen willen versterken.

Figuur 1. Het integrale kader van sport en bewegen voor de gemeente Eemsmond

Accommodatiebeleid

Moderne, toegankelijke en multifunctionele sportvoorzieningen vormen de basis voor ons sportbeleid. Zonder voorzieningen geen activiteit. Of het nu gaat om:

- hoogwaardige sporthallen die aan alle normen voldoen,
- een kleine goed uitgeruste gymzaal,
- een voor iedereen toegankelijke buitensportaccommodatie of
- een veilige en innovatieve openbare ruimte voor recreatie en/of ongeorganiseerd sportgebruik.

In deze visie wordt ernaar gestreefd om het bovenstaande te behouden. Het is belangrijk dat in iedere kern in meer of mindere mate een dergelijke voorziening aanwezig is. Iedere kern heeft een bepaalde basis aan voorzieningen nodig. Centraliseren en/of sluiting van voorzieningen is dan ook niet het uitgangspunt. Kanttekening hierbij is dat de bomen niet tot in de hemel groeien. Er moet dus gelet worden op haalbaarheid in relatie tot bezetting, organisatie en financiën (beheer en exploitatie). Verbinding met het woon- en leefbaarheidsplan is ook van belang.

Sportstimulering

De kern van sport en bewegen wordt gevormd door de georganiseerde sport, dus de verenigingen. Het beleid van de gemeente zal zich dan ook richten op het bevorderen van maatschappelijk actieve verenigingen, zodat deze verenigingen ook binnen de verschillende kernen kunnen bijdragen aan diverse actuele maatschappelijke vraagstukken, zoals het versterken van de sociale cohesie en het tegengaan van overgewicht. Verbinden en aanbieden van een breed en innovatief sport- en beweegaanbod en het buiten de kaders durven kijken zijn wat ons betreft voor verenigingen de uitgangspunten voor een toekomstbestendig bestaan.

De opkomst van ongeorganiseerde (of ongebonden) sporten, zoals fitness, wandelen, hardlopen en fietsen vormen een wezenlijk onderdeel van de nieuwe sportvisie. Hierin wordt ook een koppeling gevonden met het gezondheidsbeleid. Met laagdrempelige en eventueel innovatieve aanpassingen in de buitenruimte willen we ook de ongebonden sporters optimaal faciliteren en stimuleren. Door per

kern en per thema van het integrale model (figuur 1) te onderzoeken hoe de ongeorganiseerde sport erbij betrokken kan worden, kunnen de positieve effecten van sport en bewegen worden versterkt.

Sport, bewegen en gezondheid

Het is bekend dat sport en bewegen positief bijdragen aan het welzijn en de gezondheid van burgers. Sport, bewegen en gezondheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden: sport en bewegen zijn onderdeel van het bevorderen van een gezonde leefstijl van jong tot oud. Samen met het onderwijs dragen sportaanbieders bij aan de basis voor een leven lang sporten, ieder op zijn of haar niveau. Om dit te versterken wordt nadrukkelijk een koppeling gemaakt met het jeugd-, onderwijs-, gezondheids-, Wmo-, armoede- en ouderenbeleid. Deze koppeling moet leiden tot de versterking en het samenbrengen van losstaande activiteiten die gericht zijn op gezondheid. Het stimuleren van sportdeelname is een goede manier om mensen in beweging te krijgen met als doel een verbetering van het algemene gezondheidsniveau in Eemsmond.

Maatschappelijke verbondenheid

Het verbinden van lokale partijen, zoals sportverenigingen, ongebonden sporters, maatschappelijke partners, onderwijs en lokale ondernemers, biedt een fijnmazig sport- en beweegnetwerk, waardoor nieuwe mogelijkheden met bestaande middelen kunnen ontstaan. Een koppeling met ouderen-, armoede-, jeugd- en Wmo-beleid is hierbij van groot belang. Op deze wijze wordt er een bijdrage geleverd aan de verdere verbetering van de huidige sociaal-economische status in Eemsmond (zie trends en ontwikkelingen paragraaf 3.3).

Imago en evenementen

Met verschillende sportevenementen willen we het imago van gezonde en sportieve gemeente uitdragen en uitstralen, zowel naar de eigen burgers als naar buiten. Er wordt een koppeling gemaakt met het evenementenbeleid, gezondheidsbeleid en het recreatie- en toerismebeleid, zodat de sportactiviteiten ook een bijdrage kunnen leveren aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Dat kan uiteindelijk ook economisch voordeel opleveren. De nadruk in de visie zal echter liggen op de koppeling met gezondheid en maatschappelijke verbondenheid (de sociaal-maatschappelijke effecten van sport).

2.2 De ambitie

Bovenstaande visie op sporten en bewegen leidt tot de volgende ambitie voor de komende jaren:

De ambitie van de nieuwe sportvisie is om in de periode 2016-2021

een passend sport- en beweegaanbod te bieden, dat veilig, dichtbij, betaalbaar, efficiënt en toegankelijk is en bijdraagt aan de bevordering van leefbaarheid, sociale cohesie en gezondheid van burgers uit de verschillende kernen, zodat voor iedereen in Eemsmond een sportieve carrière mogelijk is. Bestaande voorzieningen en sport- en beweegaanbod moeten zo veel mogelijk worden behouden en worden versterkt om dit doel te bereiken.

Algemene uitgangspunten bij deze ambitie zijn:

- de gemeente de regierol: stimuleren en faciliteren;
- behouden Eemsmond 100% fit en kwaliteit van sportvoorzieningen;
- waar mogelijk bevorderen van multifunctioneel gebruik van voorzieningen;
- een aantrekkelijke en sportieve buitenruimte;
- aanwezigheid en verbinding tussen georganiseerd en ongeorganiseerd sport- en beweegaanbod;
- vitale en maatschappelijk actieve sportverenigingen;
- aandacht voor specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld mensen met een beperking);
- verbinding met aanpalende beleidsterreinen (waaronder gezondheid, Wmo, ouderen, onderwijs, jeugd, recreatie en toerisme en ruimte);
- bijdrage van sport en bewegen aan de leefbaarheid in de verschillende kernen;
- organiseren van sport- en beweegevenementen (evenementenbeleid).

In bijlage 4 treft u het integrale model voor de gemeente Eemsmond aan, waarin bovenstaande beleidsterreinen per blok zijn weergegeven.

3. Hoe komen we daar? Analyse huidig beleid

3.1 Evaluatie 'Eemsmond in sportief perspectief' (2008-2011)

In deze paragraaf wordt een terugblik gegeven op datgene wat er de afgelopen jaren is gebeurd op sportstimuleringsgebied. De gemeente heeft stevig ingezet om haar inwoners in beweging te krijgen en te houden: sport als middel! De gemeente Eemsmond kreeg een (nog) actiever sport- en beweegbeleid. De beleidsnota met de daaraan gekoppelde financiële middelen heeft ervoor gezorgd dat de gemeente Eemsmond een van de eerste gemeenten was die in de provincie kon deelnemen aan de landelijke impulsen 'Brede scholen, sport & cultuur (sportcoaches)' en 'Nationaal Actieplan Sport & Bewegen (NASB)'. Dit zorgde ervoor dat de gemeente uiteindelijk 2,6 fte kon aanstellen in de functie van combinatiefunctionaris, de huidige sportcoaches. Deze 'handen en voeten' in het veld hebben aan de kernthema's uit de oude sportnota vorm en inhoud gegeven, middels:

- integrale aanpak (onderwijs, sportverenigingen, buurt, fysio en huisartsen);
- actieve participatie (jeugd, senioren en specifieke doelgroepen);
- ondersteuning voor het bewegingsonderwijs op basisscholen;
- sportieve buitenschoolse opvang (woensdagmiddag activiteiten en vakantieactiviteiten);
- gemeentebrede activiteiten gekoppeld aan verenigingen (de verenigingen kregen nieuwe aanwas).

De afgelopen jaren zijn alle activiteiten die invulling hebben gegeven om bovenstaande kernthema's te realiseren, jaarlijks samengevoegd in het 'Eemsmond 100% fit' jaarplan. Elk jaar zijn er voor de doelgroepen 4-19, 55+, verenigingen, senioren en specifieke doelgroepen activiteiten georganiseerd door of in samenwerking met de sportcoaches. Tevens is er hard gewerkt om de inwoners te laten zien dat de gemeente sport en bewegen hoog in het vaandel heeft staan. Er is stevig ingezet op communicatie om de verschillende doelgroepen te bereiken.

Het huidige beleid (de jaarplannen 'Eemsmond 100% fit') wordt jaarlijks met onze partners in het veld geëvalueerd. Tevens wordt de sportcommissie betrokken in dit proces. De positieve ervaringen en reacties op het huidige beleid hebben ertoe bijgedragen dat de nieuwe sportvisie voortborduurde op uitgangspunten die nog steeds actueel zijn. De belangrijkste uitgangspunten die in de nieuwe sportvisie behouden moeten blijven zijn:

- sportstimulering: verenigingsondersteuning, (beperkte) inzet sportcoaches, Eemsmond 100% fit;
- het hoge ambitieniveau van gemeente en verenigingen op het gebied van sport en bewegen;
- de relatie tussen gemeente, verenigingen en de inzet en betrokkenheid van de sportcommissie;
- de stijging van de deelname aan sport- en beweegactiviteiten (doorstroming naar verenigingen);
- de verbindingen die gelegd zijn tussen sport, onderwijs, maatschappelijke partners;
- de aandacht voor specifieke doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een beperking;
- de aandacht voor sportieve recreatie.

De huidige situatie kan op onderstaande punten worden verbeterd:

- sterkere verbindingen met andere sectoren in het kader van leefbaarheid;
- verhoogde aandacht voor verschillende doelgroepen;
- benutten en optimaliseren van de buitenruimte voor sport- en beweegaanbod;
- innovaties in sportaanbod;
- bevorderen van maatschappelijk betrokken en vitale sportverenigingen;
- vergroten van de gebruiksintensiteit, multifunctionaliteit, flexibiliteit en aantrekkelijkheid van onze voorzieningen, waar mogelijk door clustering en combinatie van functies;
- stimuleren van de mogelijkheden om trends en ontwikkelingen in de sport structureel vorm te geven bij de sportverenigingen;
- meer aandacht voor het meten van resultaten en effecten van het beleid. De effecten van het huidige beleid zijn vaak lastig te meten.

3.2 Evaluatie visie op sportaccommodaties

In 2009 is besloten welke koers er wordt gevaren met betrekking tot onze sportaccommodaties en sportvoorzieningen. De koers is vormgegeven in de beleidsnota 'Visie op de binnen- en buitensportaccommodaties'. Begin 2010 is er een start gemaakt met de uitvoering van de maatregelen uit de beleidsnota. Het plan van aanpak kreeg de onderstaande uitgangspunten mee:

- De visie is gericht op de periode tot 2015; gedurende deze periode worden er geen grote wijzigingen in het inwonertal verwacht;
- De huidige accommodaties dienen per kern in stand te blijven;
- Een prognose van de vraag naar accommodaties (binnen en buiten) op de middellange termijn, uitgesplitst naar type accommodatie per kern en de urgentie ervan;
- De zwembaden moeten buiten beschouwing worden gelaten voor deze opdracht;
- Bezuinigingen zijn voor de gemeente niet de insteek voor het uitzetten van de opdracht om een visie en plan van aanpak te realiseren voor de binnen- en buitensportaccommodaties;
- Op welke wijze kan het aanbod in overeenstemming worden gebracht met de huidige en verwachte vraag?

Naast renovaties en nieuwe accommodaties/voorzieningen heeft de gemeente, dankzij haar meerjaren onderhoudsplanning (MOP), de accommodaties goed op orde. Tevens is er veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van de sportaccommodaties en worden de buitensportaccommodaties goed onderhouden door de gemeente, in samenwerking met de verenigingen. In Warffum is een kunstgrasoefenveld gerealiseerd en is de bouw van een nieuw 'clubhuis' afgerond. Voor twee verenigingen in Zandweer zijn nieuwe accommodaties gerealiseerd. In Roodeschool is een ijsbaangebouw geplaatst. Het sportpark in Uithuizermeeden is voorzien van een nieuwe accommodatie, parkeervoorziening en toegangspad. De parkeervoorziening op het sportpark in Roodeschool is aangepast. In Uithuizen is een pupillenveld en een wedstrijdveld aangelegd met kunstgras en voorzien van een nieuwe kleedaccommodatie. De Bronshal is vervangen door twee sportzalen, een sporthal en bowlingbanen. Naast multifunctionaliteit bieden de sportzalen en sporthal de mogelijkheid om op topniveau te kunnen sporten.

Op basis van interne analyses van de huidige sportaccommodaties zijn beelden en patronen geschetst die kansen en mogelijkheden bieden. Sportaccommodaties worden hierin gezien als gebouw, terrein of een combinatie van deze twee, waar sportactiviteiten plaatsvinden.

Er is een divers aanbod van sportaccommodaties, verspreid over de hele gemeente, waarbij de meerderheid bestaat uit gymzalen, voetbalvelden en ijsbanen. Naast de sportaccommodaties die in eigendom en/of beheer zijn van de gemeente zijn er enkele commerciële en particuliere accommodaties.

Op basis van deze analyses kunnen een aantal onderdelen van het accommodatiebeleid benoemd worden die reden geven tot in stand houden of verbetering:

- In de meeste dorpskernen zijn sportaccommodaties aanwezig. De kernen waar dit niet het geval is, hebben in nabijgelegen dorpskernen de mogelijkheid om te sporten en te bewegen. Dit zorgt ervoor dat iedereen een (basis) sportaccommodatie binnen bereik heeft. Dit moet zo veel mogelijk in stand gehouden worden;
- Er is veel geïnvesteerd in sportvoorzieningen, zowel wat betreft kwaliteit (vernieuwing, renovatie en onderhoud) als wat betreft multifunctionele mogelijkheden. De dorpskernen hebben voldoende sportaccommodaties om aan de sportbehoeften van de bewoners te voldoen. Daar waar mogelijk kan multifunctionaliteit gestimuleerd worden;
- Er is een laagdrempelig tarievenbeleid, waarbinnen de tarieven nog ver uiteenlopen. Transparantie en vernieuwing in subsidie- en tariefensystematiek (inzetten als sturingsinstrument) is aangemerkt als verbeterpunt;
- Om de sportaccommodaties goed te kunnen beheren en exploiteren is gedetailleerd inzicht in de inkomsten, uitgaven en gebruik van de accommodatie nodig;
- De meeste sportaccommodaties worden nog niet (voldoende) multifunctioneel gebruikt. De aanwezigheid van de grote hoeveelheid sportaccommodaties is een groot goed. Om dit ook in de toekomst in stand te kunnen houden is optimaal gebruik van de sportaccommodaties belangrijk, waarbij samenwerking tussen gebruikers en koppeling van functies van belang zijn.

3.3 Trends en ontwikkelingen

3.3.1 Demografische ontwikkelingen

In 2015 telt de gemeente ongeveer 15.780 inwoners. De grootste leeftijdscategorie is momenteel de categorie 40-64 jaar. Kijkend naar de bevolkingsprognosecijfers is er voor de gemeente een afname in bevolking te verwachten. De bevolkingssamenstelling met betrekking tot leeftijd zal ook aanzienlijk veranderen: meer ouderen, minder jeugd en jongeren.

Bijlage 5 geeft een uitgebreide bevolkingsprognose weer met het aantal inwoners per kern als basis.

3.3.2 Sport en gezondheid

Sport en bewegen hebben invloed op de gezondheid van mensen. Sport ingezet als middel is daarom een belangrijk thema. In het gezondheidsbeleid van de gemeente (2012-2015) zijn verschillende thema's opgenomen die direct of indirect beïnvloed kunnen worden door sport- en beweeggedrag. In bijlage 9 worden de verschillende gezondheidsnormen nader omschreven.

Thema's waar de gemeente Eemsmond negatiever op scoort dan de provincie Groningen zijn:

Beweegnorm (19+) (41% t.o.v. 44%)
Lidmaatschap sportverenigingen (29% t.o.v. 41%)
Roken (29% t.o.v. 22%)

Thema's waar de gemeente Eemsmond positiever op scoort dan de provincie Groningen zijn:

Groentenorm (29% t.o.v. 27%)
Ontbijtnorm (87% t.o.v. 84%)
Overgewicht kinderen (18% t.o.v. 20%)

3.3.3 Sociaal-economische ontwikkelingen

De sociaal-economische ontwikkelingen binnen de gemeente hebben effect op de (financiële) mogelijkheden die inwoners hebben om te sporten en te bewegen, en daarmee ook op het beleid om mensen te kunnen laten sporten en bewegen. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

Sociaal-economische ontwikkelingen

50% van de inwoners heeft een laag tot middenlaag opleidingsniveau, in de provincie Groningen is dit 37%.
De andere 50% een midden-hoog tot hoog opleidingsniveau, in de provincie Groningen is dit 63%;
Het gemiddelde gestandaardiseerde inkomen van de inwoners is € 20.400,-. Dit ligt € 100,- onder het gemiddelde van de provincie en € 3.100,- onder het landelijk gemiddelde;
Vergeleken met 2006 is het gestandaardiseerde inkomen gestegen met € 2.200,- op jaarbasis;
Inwoners geven aan meer moeite te hebben met rondkomen, namelijk 23%. Provinciaal bedraagt dit 21%. (Bron: Gezondheidsbeleid gemeente Eemsmond, 2012-2015);
De gemeente kent relatief veel gezinnen en kinderen met achterstandenproblematiek. (Bron: Beleidsplan Jeugd, 2010).

3.3.4 Herijken

In 2018 vindt het eerst (reguliere) evaluatiemoment plaats. Dat jaar zien wij als een natuurlijk moment voor het uitvoeren van het evaluatiemoment.

3.3.5 Overige ontwikkelingen

Onze visie op sport en bewegen gaat uit van lokale wensen en behoeften per kern. Ons gemeentelijk beleid is daarop gericht.

Het rijks- en provinciaal beleid sluit aan bij dit gemeentelijk beleid om zo lokaal mogelijk, in samenwerking met verschillende maatschappelijke partners en burgers, het sport- en beweegbeleid vorm te geven, zodat de kracht van dorp, buurt of wijk optimaal benut wordt.

Een overzicht van provinciale en landelijke ontwikkelingen en gemeentelijke doelstellingen van andere beleidsterreinen zijn terug te vinden in de bijlagen (bijlagen 6 en 9).

3.4 Participatie: gesprekken met het veld

Voor de ontwikkeling van de sportvisie is een breed samengestelde projectgroep geformeerd, waarin naast beleidsadviseurs vanuit diverse beleidsterreinen van de gemeente ook twee leden van de sportcommissie hebben deelgenomen (zie bijlage 3 voor de samenstelling van de projectgroep).

Behalve als afvaardiging in de projectgroep is de sportcommissie nadrukkelijk betrokken bij een aantal beslissende fasen gedurende het traject (besluitvorming kadernota, participatiesessie en eindrapportage).

Daarnaast is voor de ontwikkeling van de sportvisie input gevraagd vanuit verschillende partijen die direct betrokken zijn bij de ontwikkeling van sport en bewegen in de gemeente en partijen die hier raakvlakken mee hebben en met wie samenwerking mogelijk of zelfs wenselijk is. Door ook de wensen en behoeften van deze partijen uit het veld mee te nemen, is de kans op een succesvolle implementatie van de sportvisie het grootst. Er is op 4 november 2013 een participatiebijeenkomst georganiseerd. Alle betrokken maatschappelijke organisaties, sportverenigingen, de sportcommissie en andere inwoners waren hiervoor uitgenodigd. Tijdens de bijeenkomst zijn verschillende stellingen aan bod gekomen waarover discussie gevoerd is. In bijlage 7 is een samenvatting van de bijeenkomst terug te vinden.

Naast de participatiesessie is er een enquête uitgezet bij de digitale jeugdraad. Hierin werd aan de jeugd gevraagd hoe zij aankijkt tegen het sportaanbod en activiteiten. In bijlage 8 is een samenvatting van de enquête terug te vinden.

Omdat binnen een integrale sportvisie ook wensen en behoeften van belang zijn van partijen die raakvlakken hebben met sport en bewegen, zijn er gesprekken gevoerd met verschillende maatschappelijke organisaties, te weten: Lentis, Novo, OBS Roodschou en HHC Warffum. In deze gesprekken zijn de verbanden tussen sport en bewegen, onderwijs, zorg, gezondheid en welzijn verkend.

De belangrijkste uitkomsten van deze verschillende vormen van participatie sluiten aan bij de beschreven ambitie en zijn uitgewerkt in maatregelen. Voorbeelden hiervan zijn:

- de harmonisatie van tarieven (participatieronde),
- de behoefte aan sportmogelijkheden dichtbij (uitkomst van de digitale jeugdraad) en
- het behoud van de sportstimulering (uitkomst van de gesprekken met verschillende maatschappelijke organisaties).

3.5 Van visie naar uitvoering: sterkte-zwakte analyse

Op basis van input vanuit de wensen en behoeften vanuit het veld, trends en ontwikkelingen en de evaluaties van het huidige beleid is er een sterkte-zwakteanalyse (SWOT) uitgevoerd. De SWOT-analyse is uitgevoerd op drie verschillende terreinen, die overeenkomen met de belangrijke onderdelen van de integrale sportvisie, te weten: accommodaties, sportstimulering en de maatschappelijke thema's (onderwijs, gezondheid en maatschappelijke verbondenheid). De uitkomsten van de SWOT-analyse (per thema) zijn hierna weergegeven.

Sportaccommodaties

<u>Kansen</u> • Samenwerking/uitruil • Multifunctioneel gebruik • Harmonisatie tarieven (subsidiering) • Gevolgen sportstimulering	<u>Bedreigingen</u> • Blijven investeren in de kwaliteit • Belastbaarheid verenigingen m.b.t. beheer • Structurele houdbaarheid laagdrempelig tarievenbeleid • Beheer/planning accommodaties • Bevolkingsprognoses m.b.t. bezetting
<u>Sterkten</u> • Accommodaties liggen er over het algemeen goed bij • Ruim aanbod aan accommodaties (dichtbij) • Bereikbaarheid • Sterk verenigingsleven met bijdrage in beheerverantwoordelijkheid • Laagdrempelig tarievenbeleid • Gemiddelde bezetting	<u>Zwakten</u> • Geen eenduidig tarievenbeleid • Beheer/planning accommodaties • Nog weinig multifunctioneel gebruik • Weinig intern inzicht in beheer en exploitatie • Verschillen in privatisering en verantwoordelijkheden

Sportstimulering

<u>Kansen</u> • Samenwerking • Multifunctionaliteit • Bevolkingsprognose Eemsmond • Vernieuwend sportaanbod	<u>Bedreigingen</u> • Vrijwilligersbeleid verenigingen • Ambitieniveau verenigingen • Doelgroepgericht aanbod sportvereniging • Veranderend kader in de sport
<u>Sterkten</u> • Actief sportbeleid • Betrokkenheid sportcommissie • Sport laagdrempelig en toegankelijk • Breed doelgroepenbeleid • Financiële middelen sportstimulering	<u>Zwakten</u> • Rol, taken en verantwoordelijkheden intern • Kwetsbaarheid samenstelling sportcommissie • Verhuurbeleid sportvoorzieningen • Verenigingsondersteuning (gebruik en communicatie) • Meetbaarheid van de resultaten

Maatschappelijke thema's

<u>Kansen</u> • Samenwerking • Maatschappelijke stages bij verenigingen • Maatwerk • Rol van de overheid (faciliteren/sturing) • Vitale verenigingen • Multidisciplinair gebruik • Landelijk en Europese aandacht voor gezondheid • Sportcoaches • Communicatie (laat het zien) • Decentralisatie	<u>Bedreigingen</u> • Civil society heeft grenzen • Politieke overwegingen • Demografie (jong-oud) • SES (zwakke gezinnen) • Krimpgebied • Herindeling • Alcohol/drugs en gaming jeugd • Social media • Houding van het veld
<u>Sterkten</u> • Divers breed aanbod • Basisonderwijs en Voortgezet onderwijs aanwezig • Spreiding • Sportcoach/Eemsmond 100% fit • Aanwezigheid Lentis/Novo • Sportinfrastructuur staat • Bereikbaarheid • Kennis en kunde gemeente • Veel goede nota's/goed beleid • Subsidie • 'Sport mee'-budget	<u>Zwakten</u> • Te veel versnipperd (intern) • Vakleerkrachten • Veel kernen • Integraliteit van budgetten kan beter • Cultuur intern • Ad-hocbeleid • Gebrek aan financieel overzicht • Te veel intern gericht/bescheidenheid • Capaciteit – ambities uit balans

Voornoemde SWOT-analyses zijn uitgewerkt door middel van een confrontatiematrix (zie bijlage 2) in concrete thema's. Deze thema's zijn verbonden aan de ambitie van de sportvisie. In het volgende hoofdstuk zijn deze thema's en doelen uitgewerkt in maatregelen en acties om de ambitie in 2024 te kunnen verwezenlijken.

De vier thema's en ambities:

Thema	Doelen
Accommodaties: een multifunctionele basis	• Stimuleren en faciliteren van samenwerking op accommodaties • Waar mogelijk samenvoegen van functies (multifunctioneel gebruik) • Optimaliseren en transparantie bieden in beheer en exploitatie van accommodaties • Het benutten van de mogelijkheden van de openbare ruimte voor sporten en bewegen
Sportstimulering: actieve verenigingen en inwoners	• Stimuleren maatschappelijk actieve verenigingen; • Continueren 'Eemsmont 100% fit' samen met sportaanbieders • Het bieden van verenigingsondersteuning
Fit, vitaal en verbonden van jong tot oud	• Stimuleren van samenwerking tussen sport, onderwijs, gezondheid, welzijn en zorg • Sport- en beweegactiviteiten voor specifieke doelgroepen stimuleren en faciliteren • Stimuleren van vraaggericht sport- en beweegaanbod (georganiseerd en ongeorganiseerd)
Imago en leefbaarheid via sport(eventementen)	• Meedoen aan de Nationale Sportweek • Organiseren van de 'Eemsmont Games' • Organiseren van meer regionale en/of landelijke sportevenementen

4. Wat we gaan doen: uitvoeringsprogramma's

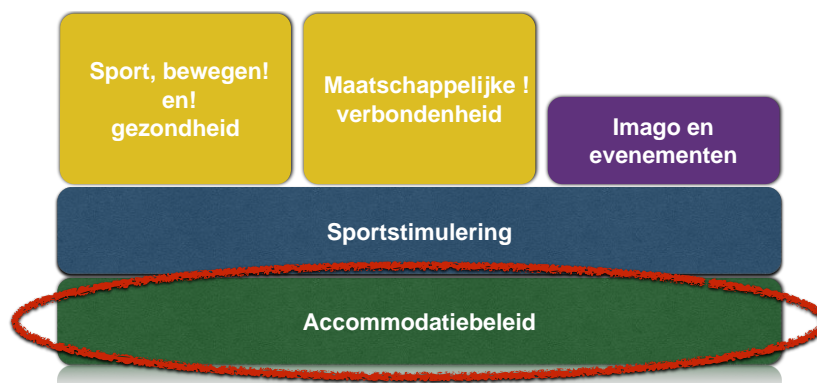
4.1 Prioritering en rol gemeente

Uit de SWOT-analyses zijn een viertal thema's en doelstellingen bepaald. In de volgende paragrafen zijn deze thema's uitgewerkt in concrete maatregelen (uitvoeringsprogramma's). Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de volgende fasen voor het bereiken van de ambitie van de sportvisie richting 2024:

- Voorbereiding: alle activiteiten die noodzakelijk zijn om een goede en transparante start te kunnen maken.
- Proces: alle activiteiten die noodzakelijk zijn met betrekking tot het versterken van een cultuurverschuiving (in- en extern) en het mogelijk maken van resultaat.
- Implementatie: daadwerkelijke uitvoering en inbedding van diverse activiteiten die bijdragen aan het resultaat.
- (Bij)sturing: alle activiteiten die bijdragen aan monitoring/evaluatie en bijsturing om de ambitie te kunnen bereiken.

Bij de realisatie van de maatregelen kent de gemeente verschillende rollen. De meest actieve rol van de gemeente is **regisseren**. Daarbij brengt de gemeente in de opstartfase de juiste partijen bij elkaar en zorgt zij ervoor dat er voldoende draagvlak ontstaat om de maatregel in ontwikkeling te brengen. Daarna nemen we geleidelijk afstand en laten we de uitvoering over aan de speler in het veld. Een tweede rol is **stimuleren**, waarbij we onze partners de mogelijkheid geven om zaken te verbeteren of op te pakken en hen hierbij ook financieel te ondersteunen. De derde rol is **faciliteren**. Bij deze rol nemen we een afwachtende houding aan en springen we alleen bij wanneer onze partners dat van ons vragen.

4.2 Uitvoeringsprogramma: 'Accommodaties: een multifunctionele basis'

Door multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties inclusief de openbare ruimte te stimuleren en te faciliteren, ontstaan nieuwe verbindingen en samenwerkingen. Daarnaast worden functies (binnen en eventueel buiten de sport) samengevoegd, zodat exploitatie en beheer van de accommodaties kunnen verbeteren en er sprake kan zijn van besparingen door schaalvoordeel. Hiermee wordt een basis gelegd voor de mogelijkheid om de vitaliteit van sportaanbieders en dorpen te verhogen. Om dit te bereiken dient inzicht te worden verkregen en een transparante basis gelegd te worden in beheer en exploitatie.

Doel 1: stimuleren en faciliteren van samenwerking op accommodaties**Maatregel:**

- A. Stimuleren van samenwerking en uitwisseling van gebruik van accommodaties door (sport)verenigingen (en andere gebruikers) tussen de verschillende kernen. Dit, door middel van het in beeld brengen van mogelijkheden en het organiseren van overleg en samenwerking tussen gebruikers.
- B. Multifunctioneel gebruik van accommodaties bevorderen door samenwerking diverse gebruikers (mede door inzet sportcoaches) met als doel het verhogen van samenwerking en bezetting van de accommodatie. Hiervoor is interne koppeling en afstemming van beleidsterreinen noodzakelijk.

Planningsfase:

Procesfase, 2016 e.v.

Procesfase, 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren (B) Regisseren**Doel 2:** optimaliseren en transparantie bieden in beheer en exploitatie**Maatregel:**

- A. Intern inzicht verkrijgen in beheer en exploitatie van de sportaccommodaties, waardoor optimale sturing op kosten, onderhoud en opbrengsten mogelijk gemaakt kan worden.
- B. Inventarisatie naar de mogelijkheden rondom de meest optimale beheervorm van sportaccommodaties/sportvoorzieningen. Rekening houdend met de huidige situatie, keuzes en lokale voorkeuren. Hiermee ontstaat een duidelijke en transparante taakverdeling tussen gemeente en vereniging, inclusief rollen, taken en verantwoordelijkheden.
- C. Optimaliseren en eenduidig organiseren van het gebruik van onze sportaccommodaties. Deze maatregel kan alleen maar behaald worden wanneer er optimaal inzicht is in het gebruik en de planning eenduidig en transparant georganiseerd wordt.
- D. Harmonisatie en opstellen van een transparant tariefstelsel, gekoppeld aan de beleidsambities van de sportvisie. Laagdrempeligheid en sturing op maatschappelijk actieve verenigingen worden hierbij als uitgangspunt genomen.

Planningsfase:

Vorbereidingsfase, 2016/2016

Vorbereidingsfase, 2016/2016

Implementatiefase, 2016 e.v.

Proces/ implementatiefase 2016/2016

Rol gemeente: (A) Regisseren (B) Regisseren (C) Regisseren (D) Regisseren**Doel 3:** het benutten van de mogelijkheden van de openbare ruimte voor sporten en bewegen**Maatregel:**

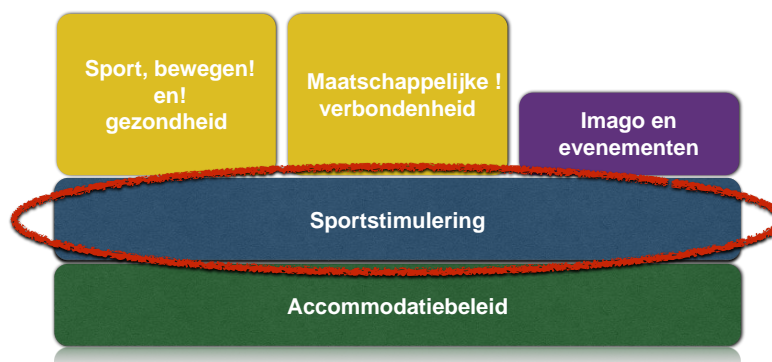
- A. Specifieke wensen van sportieve gebruikers buitenruimte onderzoeken en mogelijkheden benutten. Daarbij zal gekeken worden naar innovatieve en laagdrempelige oplossingen en zal er aansluiting gezocht worden bij bestaande accommodaties in het kader van multifunctioneel gebruik (hoe gaan we dit aanpakken?). Een werkgroep bestaande uit enkele gebruikers van de buitenruimte, de gemeente en de sportcommissie begeleidt dit proces.

Planningsfase:

Procesfase, 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren

4.3 Uitvoeringsprogramma: 'Sportstimulering: actieve verenigingen en inwoners'

Het sportstimuleringsbeleid van de gemeente is divers en goed ingebed. De uitvoering ervan wordt op dit moment echter opgepakt door de sportcoaches en de gemeente. Het doel is om sportverenigingen en overige sportaanbieders te stimuleren om maatschappelijk betrokken, actief en innovatief wat betreft sportaanbod te worden of te blijven. Het sportstimuleringsbeleid van de gemeente zal erop gericht zijn om door middel van de sportcoaches verenigingen te ondersteunen om het succesvolle sportstimuleringsbeleid zelf uit te voeren. De sportcoaches hebben hierin een verbindende en stimulerende rol.

Doel 4: stimuleren maatschappelijk actieve verenigingen

Maatregel:

- A. Uitvoeren metingen maatschappelijke mogelijkheden sportverenigingen. Inzichtelijk maken hoe en waar (per kern) specifieke ondersteuning geboden moet worden om verenigingen te helpen maatschappelijk actief te worden en blijven in relatie tot leefbaarheid van de kern.

Planningsfase:

Vorbereidingsfase en Implementatiefase 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren

Doel 5: continueren 'Eemsmont 100% fit' samen met sportaanbieders

Maatregel:

- A. Continueren Eemsmont 100%. Eemsmont 100% fit (2,0 FTE): de rol van de gemeente verschuift van daadwerkelijke uitvoering naar begeleiding, faciliteren, verbinden en stimuleren. De sportcoaches zullen de komende jaren in samenhang met de doelstellingen geleidelijk aan meer ingezet worden voor het verbinden en het bevorderen van maatschappelijke activiteit in de kernen door het ondersteunen en begeleiden van onze partners (onderwijs, verenigingen et cetera). De uitvoering van sportactiviteiten (Eemsmont 100% fit) zal daarmee geleidelijk door de verenigingen zelf worden uitgevoerd.

Planningsfase:

Implementatiefase 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren

Doel 6: het bieden van verenigingsondersteuning

Maatregel:

- A. In samenwerking met specifieke gebruikers (bijvoorbeeld jongeren en senioren), de sportcommissie en sportaanbieders (gebonden en ongebonden) instellen van een werkgroep Vernieuwend sportaanbod, die uitwerkingen ontwikkelt ten behoeve van nieuw sportaanbod, zowel binnen bestaande als

Planningsfase:

Procesfase, 2016 e.v.

niet-bestaande structuren. Doel hierbij is om te voorzien in behoeften van mensen die nu niet terecht kunnen bij bestaand aanbod en bestaande structuren.

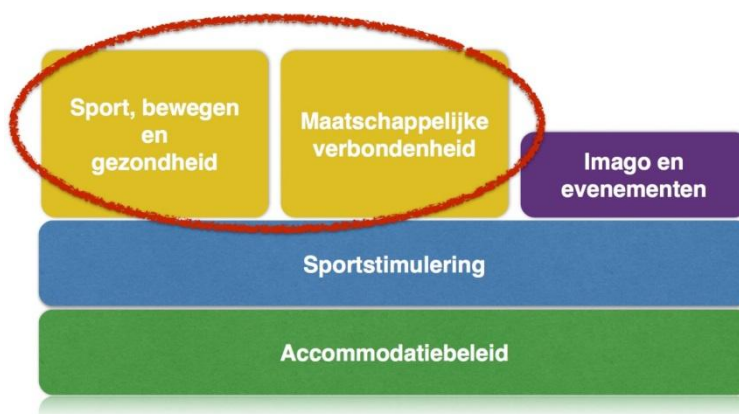
- B. Stimuleren samenwerking (sportaanbod) tussen verenigingen door het organiseren van discussie- en thema-avonden.
- C. Optimaal benutten en integraal samenstellen van de sportcommissie, al dan niet in samenwerking met andere commissies (in het kader van verbinding en samenwerking met maatschappelijk middenveld). Samenstelling en expertise van de sportcommissie wordt voor de komende jaren (looptijd sportvisie) gekoppeld aan de diverse thema's van de sportvisie, zodat er optimaal advies kan worden verstrekt aan gemeente en sportaanbieders.

Implementatiefase, 2016 e.v.

Procesfase, 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren (B) Regisseren (C) Regisseren

4.4 Uitvoeringsprogramma: 'Fit, vitaal en verbonden van jong tot oud'

Leefbaarheid van de dorpen staat centraal. Sport en bewegen dragen daaraan bij. Door samenwerkingen te stimuleren tussen onder andere verenigingen, het onderwijs, naschoolse opvang, welzijn, zorg en aanbod voor specifieke doelgroepen, ontstaat er een klimaat voor iedereen, van jong tot oud, om te kunnen sporten en bewegen. Deze ambitie houdt in dat er aanbod wordt ontwikkeld voor ouderen en andere doelgroepen die buiten het reguliere sportaanbod vallen. Juist voor specifieke doelgroepen is bewegen erg belangrijk in relatie tot ontwikkeling en gezondheid. En sport brengt mensen samen.

Doel 7: stimuleren van samenwerking tussen sport, onderwijs, gezondheid, welzijn en zorg

Maatregel:

- A. Maatschappelijke thema's binnen diverse beleidsterreinen samenbrengen. De ambities van deze sportvisie moeten aansluiting vinden bij bestaand en nieuw beleid van de gemeente op het terrein van gezondheid, onderwijs, welzijn (Wmo), armoedebeleid, jeugd en zorg, zodat de (preventieve) kracht van sport en bewegen optimaal benut wordt.
- B. Verknopen van budgetten en verbeteren financieel overzicht voor maatschappelijke doelstellingen op het gebied van leefbaarheid (sport, armoede, Wmo, decentralisaties, gezondheid).
- C. Versterken van de samenwerking tussen sportverenigingen, kinderopvang en onderwijs om kwalitatief goed bewegingsaanbod te realiseren om kinderen op jonge leeftijd in beweging te krijgen en te houden.

Planningsfase:

Vorbereidingsfase, 2016

Vorbereidingsfase en
Procesfase, 2016 e.v.

Procesfase, 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren (B) Regisseren (C) Regisseren

Doel 8: sport- en beweegactiviteiten voor specifieke doelgroepen stimuleren en faciliteren**Maatregel:**

- A. Optimaliseren subsidiebeleid voor specifieke doelgroepen in relatie tot maatschappelijk actieve verenigingen en andere maatschappelijke organisaties. In aanvulling op het subsidiebeleid zal er een stimulans worden gecreëerd om sport en bewegen in te zetten voor het verhogen van gezondheid en maatschappelijke verbondenheid. Specifieke doelgroepen als bijvoorbeeld senioren, mensen met een beperking en economisch zwakke gezinnen.
- B. Specifieke doelgroepen zo veel mogelijk laten meedoen in regulier aanbod. Gewoon als het kan, speciaal als het moet'. Eventuele aanpassingen en benodigde begeleiding zullen in samenspraak tussen gemeente, verenigingen en maatschappelijke organisaties worden besproken en worden geboden.

Planningsfase:

Vorbereidingsfase en
Implementatiefase, 2016 e.v.

Implementatiefase, 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren (B) Stimuleren/Faciliteren

Doel 9: stimuleren van vraaggericht sport- en beweegaanbod (georganiseerd en ongeorganiseerd)**Maatregel:**

- A. Aandacht voor de doelgroep ouderen binnen sportverenigingen. Door middel van vernieuwend sport- en beweegaanbod en het organiseren van (sportieve) ontmoetingen voor deze doelgroep. Dit georganiseerd door de maatschappelijk actieve verenigingen (hoort ook bij doel 8).
- B. Uitvoeren metingen sport- en beweegparticipatie per leeftijdscategorie en per kern. Meer, gedifferentieerd, inzicht (inclusief inzicht in de inwoners tot 19 jaar) geeft mogelijkheden om in het verlengde van de sportvisie een doelstelling te formuleren met betrekking tot sport- en beweegparticipatie in relatie tot de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. Het doel hierbij moet minimaal zijn om in ieder geval, rekening houdend met eventueel afwijkende demografische ontwikkelingen, te groeien naar het landelijk gemiddelde.

Planningsfase:

Procesfase en
Implementatiefase, 2016 e.v.

Vorbereidingsfase en
Bijsturingfase, 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Faciliteren (B) Regisseren
Eventueel stageopdracht hogeschool

4.5 Uitvoeringsprogramma: 'Imago en leefbaarheid via (sport)evenementen

De gemeente wil door het stimuleren van evenementen bijdragen aan de leefbaarheid en het imago van de gemeente richting regio en daarbuiten. Succesvolle evenementen worden gecontinueerd. Samen met het evenementenbeleid en het recreatie- en toerismebeleid wordt bezien welke evenementen nog meer kunnen bijdragen aan verhoging van het imago en/of de leefbaarheid. De sportevenementen en randfestiviteiten zorgen voor een bijdrage aan leefbaarheid en saamhorigheid. Het zou geweldig zijn wanneer inwoners, wijken en/of verenigingen zelf het initiatief nemen om een evenement te organiseren waarin datgene tot uiting komt wat hierboven beschreven is. Dat in gezamenlijkheid er toe wordt gewerkt naar bijvoorbeeld een evenement als 'de Eemsmond Games'. Een evenement dat jaarlijks terugkomt en waarin bijvoorbeeld dorpen, verenigingen en/of wijken tegen elkaar sporten. Dit soort effecten is waar naar dient te worden gestreefd.

Doel 10: onder de aandacht brengen van het (lokale) sport- en beweegaanbod

Maatregel:

- A. Meedoen aan de Nationale Sportweek: door te participeren in de Nationale Sportweek wordt er jaarlijks aandacht gevraagd voor het belang van sport en bewegen. Daarnaast biedt het veel mogelijkheden voor verenigingen om zich te presenteren en nieuwe leden te werven. Het meedoen aan de Nationale Sportweek kan van 'low profile' (alleen communicatie-middelen inzetten) tot intensief. Gedacht wordt aan het (laten) organiseren van diverse activiteiten, zoals een sportmarkt en sportdagen. De weg der geleidelijkheid wordt gekozen, waarbij er vanaf 2016 wordt meegedaan aan de Nationale Sportweek en de activiteiten in samenwerking met verenigingen jaarlijks worden uitgebreid.
- B. Unieke sportinfrastructuur (breed aanbod) benutten in communicatie-uitingen van de gemeente inzake leefbaarheid en vestigingsklimaat. Sport en bewegen dragen bij aan de profilering en leefbaarheid van de gemeente op diverse terreinen. In communicatie-uitingen en presentaties wordt de unieke en kwalitatief hoogwaardige sportinfrastructuur benut.

Planningsfase:

Implementatiefase, 2016 e.v.

Implementatiefase, 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren (B) Regisseren

Doel 11: Burgerinitiatieven voor evenementen**Maatregel:**

- A. Op initiatief van inwoners, wijken en/of verenigingen in gezamenlijkheid toewerken naar het organiseren van evenementen met een terugkerend karakter. Voorbeeld: een sportieve strijd tussen wijken, verenigingen of kernen in de gemeente door middel van toernooien tussen diverse sporten (gebonden en ongebonden) en doelgroepen aan het einde van het sportseizoen. Iedere participant (ieder team of individu) kan punten verdienen voor zijn of haar wijk, verenging of dorp. Uiteindelijk wordt het winnende dorp, verenging of wijk tot winnaar uitgeroepen. Een dergelijk evenement kan een looptijd van bijvoorbeeld een maand hebben (met een finaledag) en jaarlijks in juni worden georganiseerd. Een koppeling met andere evenementen (bijvoorbeeld braderieën, markten en optredens) ligt voor de hand.

Planningsfase:

Implementatiefase, 2017 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren -> Stimuleren

Doel 12: organiseren van meer regionale en/of landelijke sportevenementen**Maatregel:**

- A. Benoemen van 'kernsporten' (sporten die sterk zijn binnen de gemeente) ten behoeve van de profilering en het vaststellen van sportevenementenbeleid. Door het benoemen van een aantal kernsporten die een stevige voedingsbodem hebben in de gemeente (of de regio) kan er gericht gestuurd worden op het organiseren van diverse sportevenementen. De profilering en uitstraling van deze evenementen bieden de garantie dat dit ook voor de breedtesport uitwerking heeft.
- B. Koppeling in beleid realiseren tussen evenementenbeleid sport en bewegen, recreatie en toerisme. Na het benoemen van de kernsporten is het zaak om het beleid en eventuele budgetten rondom evenementen goed op elkaar te laten aansluiten, om op die manier in het kader van profilering, uitstraling en leefbaarheid de mogelijkheden optimaal te benutten.
- C. Inzetten van buitenruimte (fiets-, paardrijd- en hardlooproutes) voor sportieve evenementen, afhankelijk van de gekozen kernsporten en gekozen verbindingen met beleid rondom recreatie en toerisme.

Planningsfase:

Vorbereidingsfase,
2016/2016

Vorbereidingsfase,
2016/2016

Implementatiefase, 2016 e.v.

Rol gemeente: (A) Regisseren (B) Regisseren (C) Regisseren -> Stimuleren

In bijlage 1 is een totaaloverzicht van alle doelstellingen en maatregelen opgenomen.

5. Financiën

Uit de sportvisie is duidelijk leesbaar dat u trots mag zijn op wat er is geïnvesteerd in onze sportvoorzieningen en sportstimulering. Sport heeft het imago versterkt, heeft bijgedragen aan de aantrekkelijkheid & leefbaarheid, heeft mensen in beweging gekregen en heeft de sociale samenhang en gezondheid bevorderd. Sport is en wordt steeds belangrijker 'een leven lang gezond in Eemsmond'.

Accommodatiebeleid

Om het niveau van onze (bestaande) sportvoorzieningen vast te houden en de investeringen op waarde te blijven te schatten, staan hiervoor bedragen opgenomen in de meerjarenonderhouds-planning (MOP). Voor eenmalige uitgaven zijn in beginsel geen bedragen geraamd. Indien deze ontwikkelingen zich aandienen, dient hierop financieel vroegtijdig te worden geanticipeerd. Dit betekent dat jaarlijks bij het opstellen van het kaderplan en de begroting rekening gehouden dient te worden met de financiële gevolgen hiervan. Het college legt deze kaders vervolgens ter besluitvorming voor aan de raad, waarmee mogelijk financiële ruimte wordt gerealiseerd in het eerstvolgende begrotingsjaar.

Sportstimuleringsbeleid

Tijdens de start van ons sportbeleid zag het er financieel anders uit dan momenteel. Vanuit de missie en visie wordt de aankomende jaren ingezet op een gemeente die regisseert, stimuleert en faciliteert. De verenigingen/ inwoners zijn aan zet. Door deze kanteling kan er ook geanticipeerd worden op de toekomstige financiële mogelijkheden. Hierdoor is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, een lager incidenteel budget nodig dat past bij onze huidige financiële situatie, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen en wat recht doet aan datgene wat de afgelopen periode is opgebouwd.

Tot en met 2015 is een bedrag van € 195.300 beschikbaar. Van dit bedrag wordt 2,6 fte aan sportcoaches ingezet en worden activiteiten georganiseerd, gestimuleerd en gefaciliteerd (Eemsmond 100% fit). Om te kunnen anticiperen op toekomstige financiële veranderingen is ervoor gekozen om de uitvoering van het sportbeleid tot 2015 voor de helft te dekken uit incidenteel verkregen middelen. De keuze is gemaakt om de bedragen niet over te nemen waardoor ze niet geborgd werden in de (meerjaren) begroting. Hierdoor resteert er vanaf 2016 een bedrag van € 94.500. Dit bedrag staat structureel opgenomen in de (meerjaren) begroting-

Om vanaf 2016 recht te doen aan de herziene sportvisie, waarin de sportcoach een terugtrekkende rol krijgt en de bevolking een meer organiserende en uitvoerende rol krijgt, is de inzet van 2,0 FTE sportcoach noodzakelijk. Hiertoe is een (naast de beschikbare € 94.500,-) aanvullend budget noodzakelijk van € 24.500,- (2016 t/m 2018). Daarna zal de functie van sportcoach geëvalueerd worden. (Via het gezondheidsbeleid wordt 0,6 FTE ingezet voor "Gezond gewicht en bewegen").

Vanuit de missie en visie wordt ingezet op een gemeente die regisseert, stimuleert en faciliteert. Voor het faciliteren heeft gemeente voor de komende drie jaar incidentele middelen nodig voor het kunnen faciliteren van de doelen zoals uiteengezet in hoofdstuk 4. In onderstaande tabel staat weergegeven welke totaalbedragen dat voor de afzonderlijke jaren zijn (2016 tot en met 2017). Bovenstaande in een matrix:

Meerjarige financiële gevolgen sportvisie en regisserende en faciliterende rol

	2016	2017	2018
Incidenteel(maatregelen)	€ 24.500,-	€ 24.500,-	€ 24.500,-

Meerjarige financiële gevolgen investeren in accommodaties

	2016	2017	2018
Structureel	PM	PM	PM

6. Communicatie

Het is van groot belang om de komende jaren in gesprek te blijven met diverse organisaties en doelgroepen die een bijdrage kunnen en willen leveren aan het realiseren van de nieuwe sportvisie. Wij zullen dan ook op periodieke basis bijeenkomsten organiseren en faciliteren om verbindingen aan te gaan en kansen van samenwerking te benutten. In het kader van monitoring en evaluatie zullen er ook periodiek enquêtes (bijvoorbeeld via de Digitale Jeugdraad) worden uitgezet.

De gemeente is hierbij niet alleen aan zet; ook belanghebbende organisaties, zoals sportverenigingen, onderwijsinstellingen en organisaties rondom zorg en welzijn, hebben een eigen verantwoordelijkheid om verbindingen te leggen en door middel van samenwerking op het gebied van sport en bewegen maatschappelijke doelen na te streven.

Momenteel heeft de sportcommissie een adviserende rol (gevraagd en ongevraagd) richting de gemeente. Maar ze heeft ook een inventariserende rol, om wensen en behoeften op te halen en kenbaar te maken richting de gemeente. De sportcommissie verbindt en stimuleert niet alleen samenwerking binnen sport en bewegen, maar ook tussen sport en bewegen en andere sectoren. In de nieuwe sportvisie wordt meer gevraagd van de sportcommissie: juist zij kunnen proactief meedenken, stimuleren en communiceren, zowel richting verenigingen als richting de gemeente.

Als verlengstuk van de gemeente zullen de sportcoaches, naast uitvoering, ondersteuning en het leggen van verbindingen, ook wensen en behoeften, kansen en vraagstukken kenbaar maken.

De gemeente draagt zorg voor een adequate communicatie via website, nieuwsbrief en social media, met als doel in verbinding te blijven met aanbieders en doelgroep en om te laten zien wat sport en bewegen kunnen bijdragen in breed perspectief.

